

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ  
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΛΥΜΝΟΥ  
ARCHAEOLOGICAL MUSEUM  
OF KALYMNOS

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ / DODECANESE



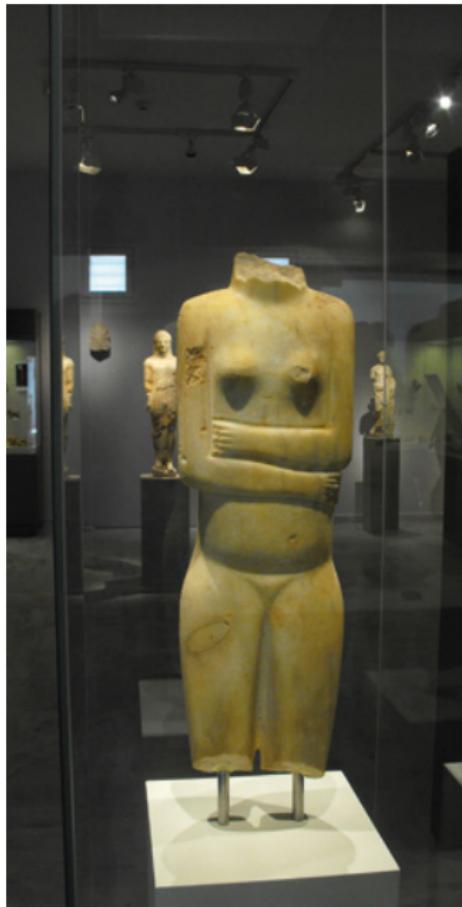
**Τ**ο Αρχαιολογικό Μουσείο Καλύμνου βρίσκεται στην πρωτεύουσα του νησιού, την Πόλιθια, στη συνοικία της Αγίας Τριάδας. Το κτήριο του Μουσείου κατασκευάστηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού, σε οικόπεδο που παραχωρήθηκε το 1997 για τον σκοπό αυτό από το Σολώνειο Ευγηρίας Μέλαθρον Καλύμνου. Στο ίδιο ακίνητο βρίσκεται το Αρχοντικό Βουβάλη, εξαιρετο δείγμα αστικής αρχιτεκτονικής του νησιού του 19ου αιώνα, όπου το προηγούμενο διάστημα φιλοξενήθηκε μικρό τμήμα της προϊστορικής και βυζαντινής Συλλογής. Η οργάνωση της έκθεσης και μικρές μετατροπές στο κτήριο έγιναν από την τότε KB' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων στο πλαίσιο του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου 2000-2008.

## Η έκθεση

Στον προθάλαμο μια σύντομη εισαγωγή ενημερώνει τον επισκέπτη για την μακρόχρονη ιστορική διαδρομή της Καλύμνου. Σε προθήκη εκτίθενται μεμονωμένα αντικείμενα χωρίς ένδειξη προέλευσης, προϊόντα λαθρανασκαφών ή παραδόσεων, που στερημένα από την πραγματική αρχαιολογική τους αξία αντιμετωπίζονται μόνον ως έργα τέχνης. Ξεχωρίζουν το χάλκινο τελετουργικό(;) αντικείμενο με κιονίσκο, επάνω στον οποίο βρίσκεται σύνταγμα πέντε αιγυπτιακών θεοτήτων, η υδρία από αλάβαστρο και ο ερυθρόμορφος κρατήρας με διονυσιακή παράσταση. Στον παράπλευρο τοίχο της εισόδου έχουν αναρτηθεί επιτύμβιες στήλες με επιγραφές που δηλώνουν τα ονόματα των νεκρών και μία με ανάγλυφη παράσταση νεκροδείπνου, οι οποίες χρονολογούνται από τον 3ο αι. π.Χ. έως τους ρωμαϊκούς αυτοκρατορικούς χρόνους. Στην ενότητα της προϊστορικής Καλύμνου εντάσσονται δύο μεγάλοι ακέραιοι πίθοι από το σπήλαιο Δασκαλείο στο Βαθύ.

Στην αίθουσα Α, η πρώτη ενότητα αναφέρεται στην προϊστορική ζωή στο νησί με ευρήματα από τη νεότερη-τελική νεολιθική έως και τη μυκηναϊκή περίοδο (5300 έως 1180/1065 π.Χ.) από τις ανασκαφές στα σπήλαια Αγ. Βαρβάρα, Δασκαλείο και Χοιρόμανδες. Εκτίθενται εργαλεία, αγγεία και σκεύη της νεολιθικής περιόδου, πήλινα αγγεία και εργαλεία της πρωτοχαλκής περιόδου, ευρήματα από τη μινωική και μυκηναϊκή περίοδο, με σημαντικότερο έκθεμα τον χάλκινο μινωικό λατρευτή. Σε ξεχωριστή προθήκη προβάλλεται ιδιαίτερα το μεγάλο μαρμάρινο κυκλαδικό ειδώλιο, προϊόν κατάσχεσης, με πιθανή προέλευση την Αμοργό.

Η δεύτερη και μεγαλύτερη ενότητα της έκθεσης αναφέρεται στο σημαντικότερο θρησκευτικό και πολιτικό κέντρο της αρχαίας Καλύμνου, το ιερό του Δαλίου Απόλλωνος. Την ιερότητα και τον λατρευτικό χαρακτήρα του τόπου



μαρτυρεί ο μεγάλος αριθμός των αναθημάτων που βρέθηκαν στους δύο αποθέτες του ιερού. Στους πρώιμους ιστορικούς χρόνους χρονολογούνται μεγάλοι γραπτοί κρατήρες και δίνοι, χάλκινος γρύπας, πλήθος πήλινων αφιερωμάτων με τη μορφή βοοειδών και ο σπάνιος για την περιοχή τύπος του ενδεδυμένου κούρου, με γραπτή διακόσμηση και αφιερωματική επιγραφή, ανάθημα στον Απόλλωνα, που χρονολογείται το 530 π.Χ. Στους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους, δηλαδή από τον 4ο έως τον 3ο/2ο αι. π.Χ., ανήκει σημαντικός αριθμός μαρμάρινων γλυπτών, ανάμεσα στα οποία Απόλλωνες(;) , η Αθηνά, μικρά παιδιά, αλλά και η κολοσσική μορφή του λατρευτικού αγάλματος του Ασκληπιού, του 2ου αι. π.Χ. Την ενότητα του ιερού κλείνουν επιγραφές που δίνουν πολύτιμα στοιχεία για τον δημόσιο βίο της Καλύμνου, τιμητικά ψηφίσματα με απονομή προνομίων σε ξένους που ευεργέτησαν το νησί, μαρτυρίες για τη θέση της γυναικας, καθώς και επιγραφές με απελευθερώσεις δούλων.

Στην αίθουσα Β παρουσιάζονται αργυρά και χάλκινα νομίσματα, κοπές της Καλύμνου και της Κω, καθώς και ξένων πόλεων. Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει ευρήματα της ανασκαφής του Δάμου, του αρχαίου οικισμού που αναπτύχθηκε στην ύστερη ελληνιστική περίοδο ανάμεσα σε δύο χαράδρες στην περιοχή του Πανόρμου. Ξεχωρίζουν οι ανάγλυφοι λύχνοι, τα θυμιατήρια, τα ομοιώματα βωμών, τα ειδώλια και τα μεταλλικά εργαλεία.

Η τρίτη ενότητα περιέχει χαρακτηριστικά ευρήματα από τις καλυμνιακές νεκροπόλεις και πολύτιμα χρυσά κοσμήματα: διαδήματα, στεφάνια, εντυπωσιακά ενώτια, δαχτυλίδια και επιρράμματα από τα νεκρικά υφάσματα, αγγεία καθώς και εξαιρετικά έργα υαλουργίας. Η ενότητα κλείνει με την επιτύμβια στήλη με ανάγλυφη παράσταση θηλάζουσας του 4ου αι. π.Χ.

Στην αίθουσα δεσπόζουν μοναδικά για τη σπουδαιότητά τους έργα της ελληνιστικής χαλκοπλαστικής που ανασύρθηκαν από ναυάγια στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή της Καλύμνου. Πρόκειται για την κολοσσική γυναικεία μορφή με χιτώνα και κροσσωτό ιμάτιο, τη λεγόμενη «κυρά της Καλύμνου», την κεφαλή του ηγεμόνα με καυσία και στρόφιον, τα σκέλη του έφιππου ανδριάντα με τα περίτεχνα σανδάλια και τους πτερνιστήρες, και τέλος το δελφίνι.

Ο όροφος του κτηρίου αφιερώνεται στην παλαιοχριστιανική, βυζαντινή και μεταβυζαντινή Κάλυμνο. Αρχιτεκτονικά μέλη από διάφορα μνημεία του νησιού αναπαριστούν μια παλαιοχριστιανική βασιλική, ενώ εκτίθενται χρησιτική κεραμική και αντικείμενα από την καθημερινή ζωή, ταφικά κτερίσματα, καθώς και εικόνες και χειρόγραφα, αντιπροσωπευτικά δείγματα για τη λατρεία κατά τη βυζαντινή περίοδο στο νησί. Στην τελευταία ενότητα παρουσιάζονται ευρήματα από το Κάστρο της Χώρας Καλύμνου και εποπτικό υλικό για τα υπόλοιπα κάστρα του νησιού.



The Archaeological Museum of Kalymnos is located at Pothia, at the district of Aghia Triadha. The Museum building was constructed by the Ministry of Culture, in a property donated for the purpose by the Solonian Home for the Elderly in 1997. In the same property is located the Vouvalis Mansion, an exceptional example of 19th century urban architecture, where a small part of the Prehistoric and Byzantine collection was previously housed. The organization of the exhibition as well as partial conversions to the building were implemented by the former XXII Ephorate of Prehistoric and Classical Antiquities within the South Aegean Regional Operational Programme 2000-2008.

### The exhibition

In the entrance hall a short introduction informs the visitor of the long history of Kalymnos. Artifacts with no indication of provenance, finds of illicit excavations, confiscated or handed-over, are displayed in a case; stripped of their true archaeological value they are presented merely as objects of art. Notable among them are the bronze ceremonial(?) object, crowned with a group of five Egyptian deities, the hydria of alabaster and the red-figured krater with a dionysiac scene. On the wall next to the entrance funerary stelae with inscriptions bearing the names of the deceased and a funerary banquet relief are exhibited, dating from the 3rd c. BC until the Roman Imperial period. As an introduction to the prehistoric Kalymnos section two large complete pithoi from the Dhaskaleio cave at Vathy are presented.



In Room A, the first section refers to life on the island in the prehistoric period, with finds dating from the Late/ Final Neolithic down to the Mycenaean period (5300-II80/I065 BC), from the excavations in the Ayia Varvara, Dhaskaleio and Choiromandres caves. The exhibit includes tools and vessels of the Neolithic period, pottery and tools of the Early Bronze Age, finds of the Minoan and Mycenaean period; exceptional among them is the bronze Minoan worshipper figurine. The large marble Cycladic statuette is displayed in a separate case; a confiscated item, it is probably originally from Amorgos. The second and largest section of the exhibition refers to the most important religious and political center of ancient Kalymnos, the sanctuary of Apollo Dalios. The great number of offerings found in the two votive deposits of the sanctuary testify to the sanctity and cultic character of the site. The early historic times (7th-6th c. BC) are represented with large kraters and dinoi with painted decoration, a bronze griffin, a great number of terracotta offerings in the shape of bovines

and the rare in the area type of the draped kouros with painted decoration, and a dedicatory inscription; it is dedicated to Apollo, and is dated in 530 BC. The Classical and Hellenistic times, i.e. from the 4th until the 3rd/2nd c. BC, are illustrated by a great number of marble sculptures, among which nude youths "Apollones" (?), the goddess Athena, young children, as well as the colossal figure of the cult statue of god Asklepios, of the 2nd c. BC. The sanctuary section concludes with inscriptions which give valuable information about Kalymnos' public life, honorary decrees granting privileges to foreigners who benefited the island, testimonies to women's status, as well as inscriptions with manumissions of slaves.

In Room B, silver and bronze coins, strikes of Kalymnos and Kos, as well as of foreign city-states are exhibited. The second section includes finds of the excavations at Damos, the ancient settlement which developed in the area of Panormos during the Late Hellenistic period. Notable are the relief oil lamps, as well as incense burners, altar miniatures, figurines and metal tools.

The third section consists of typical finds from the Kalymnian necropoleis and valuable gold jewelry: diadems, wreaths, impressive earrings, fingerings and appliqués from the garments of the deceased, vessels, as well as exceptional artifacts of glass. The section ends with a funerary stele with a relief depiction of a mother breastfeeding her baby, of the 4th c. BC.

Dominant in the room are unique works of Hellenistic bronzecasting, hauled up from ancient wrecks in the wider sea area of Kalymnos. These are the colossal female figure, draped in chiton and himation, known as the "Lady of Kalymnos", the head of a ruler with kausia and strophion, the legs of a portrait-statue on horseback with elaborate sandals and spurs, and, finally, the dolphin.

On the upper floor of the building the Early Christian (4th-7th c. AD), Byzantine (8th c.-1453 AD) and post-Byzantine Kalymnos are presented. Architectural members from numerous monuments on the island are used to reproduce an Early Christian basilica, while displays include pottery and everyday life objects, grave offerings, as well as icons and manuscripts, representative cultic objects of the Byzantine period on the island. In the last section finds from the Kastro in Chora Kalymnou and information panels about the other castles on the island are presented.





ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ  
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΛΥΜΝΟΥ  
ARCHAEOLOGICAL  
MUSEUM OF KALYMNOS  
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ / DODEKANESE



❶ T: 22430 59092

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΔΡΕΛΙΟΣΗ-ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ,  
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΟΣΝΑΚΗΣ  
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ  
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

TEXT: ANASTASIA DRELISSI-HERAKLEIDOU,  
DIMITRIS BOSNAKIS  
TRANSLATION : FOTEINI ZERVAKI  
GENERAL SUPERVISION: ARF, PUBLICATIONS  
DEPARTMENT



ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ  
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE  
e-Ticketing system



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
HELLENIC REPUBLIC

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού  
Ministry of Culture and Sports



Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων  
Archaeological Resources Fund

[www.tap.gr](http://www.tap.gr)